

Vlaams
Parlement

vergadering **C7**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 28 september 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stand van zaken betreffende het alternatief voor het afgeschafte attest bedrijfsbeheer – 2948 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over microStart als geprivilegieerde partner van de Vlaamse overheid – 2699 (2016-2017)	7
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bemerkingen van het Rekenhof op de uitwerking van het decreet inzake deugdelijk bestuur bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) – 2731 (2016-2017)	10
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanwending van de kmo-portefeuille voor de subsidiëring van opleidingen tot burn-outcoach – 2729 (2016-2017)	12
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ontwikkeling van een stiptere betalingscultuur in het kader van faillissementspreventie bij kmo's – 2774 (2016-2017)	17
VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanstelling van een Uplace-bemiddelaar – 2737 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanstelling van een bemiddelaar in het kader van het Uplace-dossier – 2741 (2016-2017)	21

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stand van zaken betreffende het alternatief voor het afgeschafte attest bedrijfsbeheer – 2948 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, net voor de zomer lanceerde u het bericht dat het attest bedrijfsbeheer zou worden geschrapt. Een drempel voor ondernemen en een potentiële discriminatie zouden daardoor kunnen worden weggewerkt en er zou meer gelijke behandeling zijn tussen de verschillende potentiële ondernemers in Vlaanderen.

Dat attest bedrijfsbeheer had toch ook zijn goede aspecten. Het toont vooral zijn prestatie in de vorm van faillissementspreventie. Uit studies blijkt dat bijna zes op tien Vlaamse ondernemers geen vertrouwen hebben in de eigen managementcapaciteiten. En bijna een op drie ondernemers stelt bij zichzelf een gebrek aan managementvaardigheden vast. Daarenboven blijkt uit die studies dat falen bij ondernemers meestal te wijten is aan een gebrekkige kennis van bedrijfsbeheer, zo vinden ze zelf.

De afschaffing van het verplichte attest bedrijfsbeheer gaat samen met het loslaten van de verplichte vaktechnische competenties. Het risico op normvervaging – het is misschien sterk uitgedrukt – loert toch om de hoek. Iedereen kan starten, terwijl we in Vlaanderen te allen tijde vooral kwaliteit willen leveren en de Vlaamse consumenten ook kwaliteit eisen.

We ijveren voor een garantie dat ondernemers blijven handelen met oog voor kwaliteit. Er was bij de afschaffing sprake van een actieplan, maar er was toen nog geen duidelijkheid of meer details over dat actieplan. Daarom wil ik u daar een aantal vragen over stellen, minister.

Welke alternatieven liggen op dit moment voor om te voorkomen dat mensen zich zonder enige voorkennis van bedrijfsbeheer op een ondernemingsavontuur storten? Denkt u aan een nieuw opleidingsaanbod en een actieplan? Hoe ver staat het overleg met de sectoren hierin? Werden de sociale partners betrokken in het uitdenken van alternatieven?

Tot slot zien de SYNTRA's en de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) door die maatregel waarschijnlijk een belangrijke groep van studenten vertrekken. Werden de Syntra's en de CVO's hier ook bij betrokken? Wat is voor hen de impact van deze afschaffing?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Christiaens, ik denk dat het vanzelfsprekend was dat we die wettelijke verplichting moesten opheffen. In de eerste plaats wordt effectief de administratieve drempel verlaagd. Maar er waren nog een aantal andere punten. In de praktijk bewees het attest van bedrijfsbeheer in sommige gevallen dat iemand bij de start van zijn zaak een bepaalde kennis had. Dat is geen levenslange garantie, dat die mee is geëvolueerd en dat die de boekhoudwetgeving daarna kent enzovoort. Dat is alleen bij de start. Ik spreek ook over sommige gevallen, want u weet ook dat het attest bedrijfsbeheer kon worden verkregen als je een bachelor had, zelfs al was dat filosofie. Ik betwijfel dus een beetje de toegevoegde waarde die het attest in die vorm in het verleden had.

Daarbovenop denk ik dat het een vorm van discriminatie was – we hebben dat in de commissie al besproken – omdat wij ongeveer het enige land in Europa zijn

waar de onderdanen een attest voor bedrijfsbeheer moesten hebben om een zaak te kunnen starten, terwijl dat elders niet noodzakelijk was. Mensen van buiten Europa konden dan in Vlaanderen met een zaak beginnen zonder dat attest, volgens de nieuwe Europese regelgeving.

Ik ben het wel met u eens dat het niet verstandig is om een zaak te beginnen zonder kennis van zaken, zonder een aantal zaken van bedrijfsbeheer te kennen. Maar ik denk dat het beter is om daar niet alleen bij het begin, maar ook in de loop van je zaak kennis van te hebben. Daarom ben je beter met een flexibele, op maat gerichte opleiding, die niet gehinderd wordt door wettelijke belemmeringen. Een lespakket dat vandaag misschien veel te rigide was aan de ene kant, maar langs de andere kant vrij was omdat een bachelor volstond, kunnen we dus beter gaan invoegen in het inspelen op de voortdurend wijzigende economische context. Je kunt daar rekening houden met flexibiliteit ten aanzien van een doelgroep. Iemand die laaggeschoold is of al ervaring heeft, is anders dan iemand die hoger geschoold is of minder ervaring heeft. Je kunt inspelen op de tijd. Je kunt dat jaarlijks actualiseren, wat vandaag ook niet gebeurt. Je kunt inspelen op het soort onderneming. Het kan toegespitst zijn op bepaalde sectoren. In elk geval denk ik dat je op die manier sterker en beter op de hele levenscarrière van een onderneming en ondernemer kunt inspelen.

Wij zijn in overleg gegaan met de stakeholders, met de opleidingscentra, met de onderwijskoepels. Wij bekijken die zaken nu samen met hen heel grondig. Naast de opleiding zelf wordt er ook ingezet op de toeleiding van de toekomstige ondernemer naar die vernieuwde opleidingen. De concretisering van die acties is een onderdeel van het proces dat nu loopt. En uiteraard overleg ik met alle relevante partijen: de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), SYNTRA, het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) enzovoort.

Er is effectief met die verschillende actoren een eerste verkennende ronde geweest tussen juli en september. Tijdens die eerste fase hebben wij bekeken wat de mogelijke impact is voor de verschillende actoren na het wegvallen van het wettelijke kader, welke opportuniteiten zij zien en hoe ze zelf kunnen inspelen op het aantrekken van starters-cursisten. De gesprekken lopen nu nog. Ze worden uitgediept en geconcretiseerd. Een definitieve visienota hoop ik klaar te hebben tegen het einde van het jaar.

De werkgeversorganisaties zijn zeer sterk betrokken. Zij denken ook mee vanop de eerste rij. Alle onderwijskoepels en -netten, ook SYNTRA Vlaanderen, zijn aangeschreven en bevraagd over de impact. Ook hun reacties en input zullen wij meenemen in de verdere bespreking.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Bedankt voor uw antwoord, minister. Voor alle duidelijkheid: wij pleitten er zeker niet voor dat het attest van bedrijfsbeheer in zijn huidige vorm perfect was en zo moest blijven bestaan. Wij vinden ook dat dat moest worden aangepast en gemoderniseerd, en dat het wat rigide en zeker niet op maat is. Daar zijn we het helemaal mee eens.

Maar ik was toch wat verrast dat die aankondiging kwam. Het wordt afgeschaft, 'en over een actieplan gaan we nu eens gaan nadenken' – dat was zo'n beetje de boodschap die de wereld is ingestuurd. Ik zeg niet dat u dat zo de wereld hebt ingestuurd, maar zo is het wel rondgegaan. Dus moet dat attest van bedrijfsbeheer aangepast en aangepakt worden en kan dat in een andere vorm bestaan? Ja, maar we zijn er wel van overtuigd dat het pas kan worden afgeschaft als er gelijktijdig een alternatief geïmplementeerd wordt. Men moet niet eerst het ene afschaffen en vervolgens het traject voor iets nieuws opstarten. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat er al verschillende overlegrondes geweest zijn en dat de nodige actoren betrokken zijn.

Ik meen mij te herinneren dat u 1 september 2019 als datum vooropgesteld hebt. Klopt dat? En is het dan de bedoeling om op 1 september 2019 de huidige vorm van verplicht attest af te schaffen en tegen dan een alternatief klaar te hebben?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp·a): Ik ben het eens met alle vragen en opmerkingen van de collega. Het is raar om iets af te schaffen en dan een alternatief aan te kondigen. Kwatongen beweren dat de sector ook niet goed betrokken is geweest bij die afschaffing en dat die vandaag snel snel allerlei improvisaties moeten doen om tot die alternatieven te komen. Ik neem aan dat dit een aankondigingspolitiek is en dat de afschaffing pas in september 2019 zal komen. Hopelijk bent u dan klaar met een echt alternatief.

We hebben het attest bedrijfsbeheer hier al enkele keren met u besproken in de commissie. Anderhalf of twee jaar geleden, naar aanleiding van een vraag van de collega's, heb ik gezegd dat dat in Frankrijk en andere landen niet bestaat. Ik heb toen heel voorzichtig aangegeven dat we daar eens anders naar moesten kijken. U hebt toen gezegd dat bedrijfsbeheer wel enkele competenties aftoetst, die we toch belangrijk vinden, om niet alleen kwantiteit maar ook kwaliteit te kunnen geven. Ik ben zeker dat u nog altijd achter die woorden staat. Los van het feit dat sommige mensen het attest niet moesten hebben of automatisch kregen vanwege een diploma filosofie, los van het feit dat er voor die opleidingen bij SYNTRA en dergelijke meer ook wel opmerkingen waren, was dat toch een soort competentieversterking voor de starter. De alternatieven om die competenties bij het begin te toetsen, of om misschien het businessplan af te toetsen bij het begin, en om de capaciteiten af te toetsen bij het begin, zijn toch ook heel belangrijk om een aantal cowboys of mensen die het echt niet zouden kunnen, van dat ondernemerschap af te houden. Want iemand die daar heel onbewust en gevaarlijk instapt, is niet alleen een risico voor zichzelf en zijn eigen zaak, maar die kan ook veel risico's meebrengen voor alle andere ondernemers en consumenten in de business.

Als ik kijk naar het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) van 18 september 2017, is daar een enerzijds- en anderzijdsverhaal aan: enerzijds zijn we blij dat er een afschaffing is, maar anderzijds moeten die competenties toch ook worden bekeken, en daar moet men grondig naar kijken. Minister, met welke organisaties zit u vandaag aan tafel om een deftig alternatief te geven? Heel belangrijk is ook om de zwakke schakels as soon as possible te kunnen detecteren.

Wij zeggen altijd dat het van Europa is dat we dat 'bedrijfsbeheer' hebben moeten afschaffen. Maar klopt het dat het alleen Nederland is dat dat heeft afgeschaft en dat het in verschillende andere Europese landen nog wordt aangehouden? Iemand heeft me dat gezegd, en ik kan dat op dit ogenblik niet checken, minister.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp·a): Mevrouw Christiaens heeft bijzonder goed aangegeven waarom wij ons met onze fractie hebben onthouden bij het omzetten van de Europese regelgeving ter zake. Je oude schoenen wegslijten voordat je nieuwe hebt, levert af en toe pijnlijke blaren op. Mevrouw Turan heeft heel goed aangegeven waarom wij een beetje schrik hebben dat dit tot marktverstoring zou kunnen leiden, en dat zowel concullega's als consumenten baat hebben bij een duurzame markt. Niemand van ons heeft ooit gezegd dat het bestaande systeem perfect hoeft te zijn, minister. U hebt terecht gezegd dat je bepaalde vrijstellingen in vraag kunt stellen. Het is inderdaad een momentopname. Dat geldt trouwens voor heel veel dingen, diploma's in het algemeen.

Uw insteek bevat een aantal interessante elementen: werken op de hele bedrijfs-cyclus, 'lifelong learning', flexibel enzovoort. U pleegt overleg, en eind dit jaar

mogen we dan een visienota verwachten. Maar daar moeten we het ook mee doen. Wat is nu het precieze kader waarmee u het gesprek aangaat met die sociale partners? Het attest bedrijfsbeheer was voor een aantal of voor alle sectoren verplicht. Houdt u vast aan een vorm van verplichting om dat te gaan volgen? Of belanden we in een verhaal van heel vrijblijvend – en dan had ik dat woord ook wel willen horen – deelnemen aan opleidingen, zonder dat daar dan een attestering of, zoals in sommige medische beroepen, een opvolging ter zake gebeurt?

Het verschil wordt toch wel bijzonder groot. En je kunt ervan op aan dat diegenen die zich vanuit een minder goed geïntentioneerde instelling op de markt begeven, nu net niet die opleidingen gaan volgen. Dat is de bekommernis waar we mee zitten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik heb filosofie gestudeerd. Ik zal bij de volgende commissievergadering misschien een aantal citaten van Adam Smith, de grondlegger van de economie, meenemen. Dat was een filosoof. Ik denk dat daar wel wat linken zijn. Maar ik begrijp uiteraard de opmerking en de vergelijking daaromtrent. No hard feelings.

Collega Turan, er is één toets om te kijken wie er geschikt is voor ondernemen en wie niet, en die is eigenlijk inherent aan het systeem van ondernemen. Als je met een zaak wilt starten, heb je geld nodig. Als ik naar de bank of naar een aantal investeerders ga, zullen ze mij, als cowboy, geen zak geld naar mijn hoofd smijten. Ze zullen van mij verwachten dat ik op zijn minst in staat ben om hen te overtuigen en om een businessplan op te maken om hen dat te tonen.

De tijden dat de banken met geld naar ondernemers smeten, is jammer genoeg verleden tijd. En er zijn weinig onnozelaars onder de investeerders die geen 'due diligence' doen als ze in een start-up investeren. Er zit dus wel een zekere veiligheid in het systeem van ondernemen zelf. Er staat bovendien – en dat is een persoonlijke visie – geen verbod op zelf onnozele dingen doen met je geld.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben een beetje verbaasd door een aantal reacties. Ik dacht dat het voor iedereen duidelijk was dat we de wetgeving afschaffen. Dat is de basis geweest. En dan kun je discussiëren over de kip of het ei: doe je eerst het alternatief en ga je dan afschaffen, of schaf je het af zodat iedereen het ook weet, maar geef je genoeg tijd om het alternatief uit te werken, zodat iedereen ook weet dat de discussie gedaan is en dat het attest bedrijfsbeheer in de toekomst niet meer zal bestaan? Dat is eigenlijk de boodschap die we hebben gegeven. Omdat de onderwijsverstrekkers erbij zijn, hebben we afgesproken dat we tegen 1 september 2019 een oplossing gaan bieden. De SERV stelt dat dat te laat is, collega Turan, en zegt dat het al op 1 september 2018 mag. Zij zien dat probleem niet zoals u het ziet. Zij stellen dat die overgangstermijn niet zo lang moet zijn.

Het is geen visienota. De visie is duidelijk. We schaffen dat af en er komt een opleiding. Dat is de visie die erachter zit, een opleiding die nuttig is doorheen de levensduur van de onderneming, waarbij een goede ondernemer zelf kan zeggen: ik mis iets, ik ga die opleiding volgen. Collega Ronse heeft heel duidelijk gezegd waarom sommige bedrijfsleiders het wel zullen moeten doen, want anders krijgen ze hun financiering niet. Anderen hebben dat niet nodig, want die kunnen dat plan maken. We moeten daar up-to-date een opleiding aanbieden. We moeten ook niet alleen de opleiding aanbieden, maar ook campagne voeren om ervoor te zorgen dat men ook weet waar men terecht kan. Ook die stappen moeten we zetten.

Het attest bedrijfsbeheer bestaat alleen in België, collega Turan. In andere landen bestond het zelfs niet. Dat was geen verplichting. En waar het bestond, is het al afgeschaft. Wij waren achter op dat vlak. Ik blijf het moeilijk vinden dat als

een Nederlander even in Nederland een bedrijf heeft gehad en dan naar hier komt, die het mag doen en die van ons niet.

Als mensen voelen dat ze iets tekortkomen, als ze weten dat ze daar iets van moeten kennen, en ze ofwel extern hulp inroepen, ofwel zelf een cursus gaan volgen – dat moeten we goed in de markt zetten. De bedrijfsmensen of de mensen die de stap naar het bedrijfsleven willen zetten, moeten we daar goed van op de hoogte brengen. Dat is belangrijk. En dat is wat we gaan doen.

Ik ben het er niet mee eens dat we dat al ineens klaar moesten hebben. Het was ook belangrijk voor iedereen om mee te werken. We hadden genoeg overleg gehad met de sectoren, zowel over de sectorale als over het bedrijfsattest met de overkoepelende organisaties zoals Voka en UNIZO en het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen. Die discussies waren ten einde. En op dat moment zeg je beter: we nemen de beslissing van geen wetgeving, en nu nemen we onze tijd. Volgens het voorstel van de Vlaamse Regering – we moeten nu zien of we dat aanpassen aan het SERV-advies of niet – hadden we tot 1 september. Dan is het geen enkel probleem om tijdig een actieplan in werking te hebben.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Bedankt, minister. Het belangrijkste is dat er duidelijkheid is en dat er zo snel mogelijk een duidelijk en goed uitgewerkt alternatief komt. Of dat nu op 1 september 2019 of 1 september 2018 is, het moet goed zijn en het moet duidelijk zijn, en er moet ook voldoende tijd genomen worden om het duidelijk en kenbaar te maken.

U sprak over een campagne en sensibilisering. Het mag bij potentiële ondernemers niet het gevoel gaan creëren van: 'Oef, gelukkig moeten we dat allemaal niet meer doen en kunnen we nu gewoon van start gaan.' Dat is voor niemand goed: niet voor de ondernemers en niet voor de consumenten, en ook niet voor onze economie. Zorg dus voor een goed en duidelijk alternatief.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over microStart als geprivilegieerde partner van de Vlaamse overheid – 2699 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Collega's, op 29 juni jongstleden heeft de minister in deze commissie naar aanleiding van een vraag over de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) verklaard dat microStart een zo goed als geprivilegieerde partner is van de Vlaamse overheid om microkredieten te verlenen aan kansengroepen en financieel kwetsbare kansengroepen en potentiële starters onder allochtonen of mensen met een migratieachtergrond, nieuwkomers, asielzoekers en vluchtelingen. Daarmee wordt minstens de indruk gewekt dat de Vlaamse overheid microStart propageert als dé go-to-instelling voor kwetsbare starters, zoals ook nog vrouwen, langdurig werkzoekenden, oudere starters, die bij de banken geen kredieten krijgen om een of andere reden.

Minister, de hoge rentetarieven die microStart aanrekent, zouden volgens u "marktconform zijn en gebaseerd zijn op de portefeuille die ze beheren en de doelgroep die ze bedienen." Nog volgens uw uitleg baseert microStart zich hiervoor "op tarieven van andere internationale microfinanciers in die sector." Ik heb intussen bekeken

over welke sector en welke benchmark het gaat, vandaar dat ik deze opvolgvraag stel. De benchmark is te vinden in de soortgelijke voorwaarden bij gelijkaardige microkredietverstrekkers in andere Europese landen. Dat is geen toeval, aangezien al deze instellingen zich verzamelen in het European Microfinance Network (EMN). Op die manier bezit deze groep een soort monopolie op de Europese microkredietenmarkt en bepaalt hij dan ook zelf de voorwaarden om microkredieten te verlenen.

Minister, kunt u zich nog steeds vinden in uw antwoord dat de rentevoet vanaf 8,95 procent die microStart hanteert, nog steeds gebaseerd is op een benchmarkniveau? Om u een idee te geven, collega's: iemand die ik ken, heeft zeer recent een zaak overgenomen, en die wou dat financieren met eigen geld. De bank heeft gezegd: je moet dat niet doen, we geven je een lening en dan moet je dat niet op één jaar tijd afbetalen, zoals is afgesproken met de overlater, maar kun je dat financieren op 5 jaar aan 1,95 procent rente en geen dossierkosten. We spreken bij de microfinanciering – dat gaat over de zwakste mensen – over een lening met 8,95 procent rente en dossierkosten gaande van 5 tot 15 procent, met een minimumbedrag van 500 euro. Dat is immens. Vindt u dat die benchmark nog altijd op niveau is, minister?

U hebt zelf ook gezegd dat dat een moeilijke doelgroep is. Die worden ook begeleid. Wij bieden hen die mogelijkheid. Die hogere rente wordt verklaard door de moeilijkheid van die groep. Maar de dienstverleners voor die doelgroepen, zoals microStart, genieten ook van het EaSI-programma (Employment and Social Innovation), waar ze een project hebben ingediend. Dat is een Europese waarborg voor de instellingen die die mensen willen bedienen. Maar wat zien we? Die microkredietverleners krijgen een garantie vanuit een Europees programma, maar ze vragen ook nog eens een persoonlijke waarborg van die kwetsbare ondernemers. Dat is een dubbele waarborg met een zeer hoge rente. EaSI beoogt met die waarborg een lagere rentevoet te kunnen realiseren en toegankelijke kredieten te kunnen verlenen aan kwetsbare groepen. Is dat geen dubbele garantie? Is dat geen zekerheid boven op een zekerheid, én dan nog eens een hogere waarborg én dan nog eens een hogere kostprijs, dossierkost en een hogere rente?

Oordeelt u tot slot niet dat, als microStart een geprivilegieerde partner is van Vlaanderen en zo ook nog heel wat subsidies ontvangt om enerzijds begeleiding en dienstverlening te doen en anderzijds kredieten te verlenen, u als overheid geen betere voorwaarden voor de zwakke kredietnemers mag vragen, zoals een marktconforme rentevoet en minder dossierkosten, omdat die mensen juist heel zwak zijn?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, ik blijf volledig achter mijn antwoord van 29 juni over de gehanteerde rentevoet staan. Ik ben het ook helemaal niet met u eens dat die rentevoet het gevolg is van een monopolie. De markt voor microkredieten is voor iedereen open. Als die 8,95 procent volgens u veel te hoog is: elke bank kan die mensen aan een lagere rentevoet zo binnenhalen. Maar ze doen het niet. De banken doen het niet, en dan heb je microkredieten die via die maatschappij worden gegeven. Wij constateren dat voor vergelijkbare doelgroepen, vergelijkbare risico's en kredietbedragen men internationaal dezelfde rentevoeten hanteert. U hebt dat zelf ook toegegeven. Ook in het buitenland kunnen de klassieke kredietverleners die kredieten geven, als ze dat willen. Maar ze doen het niet.

EaSI is opgezet in 2016 door de Europese Commissie in het kader van het programma 2014- 2020. De voorloper is PROGRESS, wat een succes was. Het instrument EaSI heeft, zoals u weet, als doel de microfinancieringsinstellingen te ondersteunen. Dus niettegenstaande het feit dat volgens u die rentevoet al veel te hoog is, moeten ze nog ondersteund worden in de ontwikkeling van hun activiteiten, door een stuk van het risico af te dekken – zonder dat zou de rentevoet dus nog hoger zijn – inherent aan de financiering van publiek dat geen toegang heeft tot de banken.

Vandaag loopt het vierde contract tussen EaSI en microStart. Het gaat hier niet over werkingssubsidies, maar een gedeeltelijke terugbetaling door het Europese Investeringsfonds voor de niet-terugbetaalde kredieten aan microStart, dus een waarborg. En neen, dat is geen dubbele waarborg. Er kan een waarborg aan het individu gevraagd worden, maar dat is hetzelfde voor heel het bedrag. En er wordt een waarborg gegeven door EaSI. Dat is er dus niet bovenop. U gaf de indruk van: er wordt 100 geleend, die mens moet voor 100 waarborg staan met zijn persoonlijke kredieten, en dan krijgt hij er nog 100 bovenop vanuit Europa. Neen, het kan best zijn dat er 10 waarborg is vanuit Europa op die 100 en dat die persoon ook 10 moet geven. Er is geen dubbele waarborg. Er is waarborg van twee kanten, wat iets anders is dan dubbele waarborg.

De voorwaarde om toegang te krijgen tot EaSI is de Europese code van goed gedrag, wat een referentie-instrument is voor een goed beheer van microfinancieringsinstellingen in Europa. Europa ziet er dus goed op toe. Daarbuiten is het Europese Investeringsfonds aandeelhouder van de cvba microStart. Daarnaast geven ook de recente audit die op verzoek van BNP Paribas door Price Waterhouse Coopers werd uitgevoerd en het maturiteitsassessment dat KPMG nu aan het uitvoeren is op verzoek van ons Agentschap Innoveren en Ondernemen, positieve resultaten.

Dat alles is voor mij toch een sterke garantie voor de kwaliteit van de werking van microStart, en het feit dat hun doelstellingen en handelswijze in de lijn liggen van wat het EaSI-programma wil en wat u ook aanhaalt.

De steun die microStart ontvangt, gaat naar de vzw die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de klanten. De bedoeling is om de klanten een nog betere start te geven. Het krediet is belangrijk, maar dan zijn we bijna weer bij de discussie waarbij u het over elke ondernemer had. Deze mensen hebben niet alleen nut van financiële steun. De finaliteit van de subsidie is niet om die klanten een betere financiële voorwaarde te geven, maar wel om hen te versterken door ze specifieke begeleiding te geven. En dat is voor deze doelgroep echt wel superbelangrijk.

Als ze daarvoor de rentevoet omlaag zouden doen, dan waren die mensen er niet mee gediend. Het is de ondersteuning waar zij subsidies voor krijgen. En die bieden ze ook, waardoor de kans op slagen toch weer groter wordt voor deze groep.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben er even over aan het nadenken waar ik moet beginnen. *(Opmerkingen. Gelach)*

Dat heb ik niet gehoord. Niet beginnen is geen optie.

U zegt dat de markt open is voor iedereen, maar dat ze het niet doen. De markt is uiteraard open, maar als je tot die markt toetreedt, is dat één groep, en dat is waar die benchmark gebeurt. Dat is het signaal dat ik wil geven. Ze zijn Europees allemaal onder één dak. Als ik me niet vergis, zitten ze allemaal verzameld in het European Microfinance Network (EMN). Dus die benchmark, die organiseren ze zelf.

Als we dan naar die benchmark kijken: de grootste aandeelhouder van bijvoorbeeld microStart hier is een bank, BNP Paribas. Collega's, in Vlaanderen beginnen die kredieten vanaf 8,95 procent. In Frankrijk is dat onder het EaSI-project met dezelfde partners met een lichtjes andere naam 6 procent. Dat is bijna 3 procent verschil qua intresten. Die benchmark is dus zelfs niet eerlijk. In Vlaanderen worden die meest kwetsbare mensen nog eens benadeeld, dubbel benadeeld.

U zegt ook dat dit een moeilijke groep is. Die krijgen dat niet van banken. Als die mensen het niet doen, dan gaat niemand het doen. U zegt hen dus erg dankbaar te zijn. Minister, dat is waarom u tussenbeide komt, dat is waarom u die ondersteuning

geeft, dat is waarom u van microStart een geprivilegieerde partner maakt: om die doelgroepen óók een kans te geven. Wel, ik vind dat u daarin een meer leidende rol kunt opnemen. MicroStart is een voorbeeld. Ik heb me niet op één groep gericht. Dat bestaat enerzijds uit een vzw die geld krijgt om aan dienstverlening te doen, om die mensen te begeleiden. Wat die begeleiding zelf betreft, zijn er veel opmerkingen gemaakt door vrijwilligers, die niet worden betaald. Er wordt vooral ook verwezen naar SYNTRA, naar UNIZO, naar Stebo, naar andere partners, die ook door Vlaanderen worden gefinancierd. Anderzijds is dat een krediet. U zegt me dat dat geen dubbele waarborg is. Europa waarborgt iets anders. Die 50 procent garantie die persoonlijk van die mensen wordt gevraagd, waarborgt iets anders. Waar is die transparantie? Ik heb het niet gevonden. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Neen, dat is totaal niet transparant. Het zijn de meest kwetsbare ondernemers die vandaag worden overgeleverd aan zeer hoge kostprijzen, waardoor de 'shed' achteraf veel groter is. U bent de minister: stel de voorwaarden, stel de vereiste van de dossierkosten, stel de vereiste van de intresten, conform de markt, en kijk ook naar die begeleiding en kwaliteit.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben heel blij met het einde: stel de voorwaarden, conform de markt. Dat is wat er gebeurt. Als het beter was, dan moest KBC dat maar tegen 6 procent aanbieden. Als ze er winst mee konden maken, dan zouden ze dat doen. Dat gaat dus niet. Dat is dus duidelijk. Trouwens, wat uw vergelijking betreft: geef er mij zo 25 met 3 verschillende waarden en 3 verschillende termijnen. Europees bekeken zitten wij op het gemiddelde, mevrouw Turan. U hebt er nu 1 uitgepikt. Wat de transparantie van waarborgen betreft, dat is individueel en in functie van het voorstel dat komt en van de persoon in kwestie. Als u vindt dat de privacywetgeving, die uw collega Katia Segers hier vanmorgen met glans is komen verdedigen, hier niet meer geldt voor deze mensen, dan denk ik dat u verkeerd bezig bent.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp·a): Minister, ik zal de wet op de privacy zeker respecteren. Wie ben ik om de wet niet na te leven? Ik ga u echter wel één ding zeggen. Ik heb ondertussen ook geprobeerd de Europese instellingen wakker te schudden. Dat is mijn taak als controleur, als Vlaams parlements lid. Wat EaSI en EMN betreft: ook enkele Europarlementsleden zullen hierover een initiatief nemen. U zegt dat de benchmarkvergelijking heel oké is. Ik heb net gezegd dat iemand die ik ken, vandaag een zeer hoge lening tegen 8,9 procent krijgt. Het verschil tussen Frankrijk en Vlaanderen vandaag is 3 procent. Ik vind dat persoonlijk onaanvaardbaar, zeker voor de meest kwetsbaren. U hebt daar echter geen problemen mee, maar ik ben benieuwd wat men daar Europees van gaat zeggen. EaSI is aangeschreven, EMN is aangeschreven, zowel door mij als door enkele Europarlementsleden die dit ook zeer belangrijk vinden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bemerkingen van het Rekenhof op de uitwerking van het decreet inzake deugdelijk bestuur bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) – 2731 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, in december van vorig jaar heeft het Rekenhof een rapport gepubliceerd over deugdelijk bestuur bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). Ik heb daar één passage uitgehaald. Ik citeer: "De Vlaamse overheid heeft het deugdelijk bestuur bij overheidsbedrijven wel grotendeels decretaal geregeld, maar sommige bepalingen zijn nog niet gepreciseerd. De verdere uitvoering van de decretale bepalingen, het toezicht daarop en de evaluatie ervan door de Vlaamse overheid zijn vooralsnog ontoereikend. Ook daarbij ontbreekt een coördinerende functie. De aanstelling van bestuurders steunt niet op een duidelijke selectieprocedure, competentieprofielen of een inventarisatie van de vereiste kennis en kunde. Hun benoemingsgronden zijn dan ook onduidelijk. De onafhankelijkheid van het geheel van de raad van bestuur is evenmin voldoende gegarandeerd. Bij de aanduiding van onafhankelijke bestuurders werd een eerder beperkte onafhankelijkheid (...) gehanteerd, noch een gepaste selectieprocedure gebruikt, waarbij bestuurders op een niet transparante wijze door de aandeelhouder werden benoemd. Bovendien is er een gebrekkig zicht op de mandatenlijsten van de bestuurders. Een zelfevaluatie door de raad, noch evaluaties van de individuele leden zijn voorhanden."

In de plenaire vergadering van 22 december 2016 hebt u daarop geantwoord dat u aan PMV hebt gevraagd om die punten uit het rapport van het Rekenhof mee te nemen, zodat ze die laatste punten van verbetering ook kunnen meenemen in een totaalvisie voor de toekomst. Minister, wat is er eigenlijk al concreet ondernomen om een antwoord te bieden op de punten die het Rekenhof naar voren heeft geschoven? Hoever staat u met de toekomstvisie?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Rompuy, ik kan u zeggen dat de raad van bestuur van PMV ondertussen in samenwerking met een adviesbureau profielen heeft opgesteld voor de drie vacatures van onafhankelijke bestuurders. Die profielen werden opgesteld op basis van de analyse van de kennis en de ervaring die wenselijk zijn binnen de raad van bestuur van PMV als geheel en de kennis en ervaring die reeds binnen de raad van bestuur aanwezig waren in hoofde van de bestuurders die door de aandeelhouder werden benoemd. Ik denk dat dat de goede manier van werken is: men gaat bekijken wat men eigenlijk nodig heeft aan kennis, wat er bij de reeds aangestelde bestuurders zit, wat men nog mist. Zo zijn de profielen opgesteld. De vacature voor de drie onafhankelijke bestuurders werd en wordt in de weekendkrant van De Tijd van 23 september en 30 september gepubliceerd, dus die van afgelopen en volgend weekend.

De raad van bestuur van PMV zal, daarin bijgestaan door een adviesbureau, de kandidaturen onderzoeken. Daarbij zal in het bijzonder worden nagegaan of de kandidaten beantwoorden aan de onafhankelijkheidsvereisten zoals die zijn opgenomen in het decreet Deugdelijk Bestuur. Het is de bedoeling dat de raad van bestuur, conform de procedurebepalingen van het decreet Deugdelijk Bestuur, aan de aandeelhouder een lijst zal bezorgen van de meest geschikte kandidaat-bestuurders, zodat de aandeelhouder drie onafhankelijke bestuurders kan benoemen tijdens de jaarvergadering van PMV in mei 2018.

Wat de zelfevaluatie van de raad van bestuur en zijn leden betreft, kan ik een primeur geven, denk ik. Gisteren is immers beslist dat die is opgenomen in het geactualiseerde governance charter, dat gisteren door de raad van bestuur is goedgekeurd en eerstdaags op de website van PMV publiek zal worden gemaakt. Bovendien werden de nodige afspraken gemaakt zodat mandatenlijsten van de leden jaarlijks worden geactualiseerd. Met het totaalpakket van al die maatregelen wordt dus zeker tegemoetgekomen aan de aanbevelingen van het Rekenhof.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, het is fijn om te horen dat er op de diverse punten vooruitgang is geboekt. We hebben zelfs een mooie primeur over een charter mogen meekrijgen, en die mandatenlijsten zullen worden gepubliceerd. Tot slot denk ik dat ik een open deur intrap als ik zeg: the proof of the pudding will be in the eating. Dus, we zullen binnenkort weten wie die onafhankelijke bestuurders zijn, en dan kunnen we ook inschatten hoe onafhankelijk die daadwerkelijk zijn. Ik dank u echter voor uw antwoord en de inspanningen van PMV.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanwending van de kmo-portefeuille voor de subsidiëring van opleidingen tot burn-outcoach
– 2729 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, burn-out is een thema dat zeer actueel is. Vandaag was er in de krant nog een pleidooi, maar dat was dan ten aanzien van de federale ministers De Block en Peeters, om een kwaliteitslabel in te voeren voor burn-outcoaches, maar ook op Vlaams niveau worden daaromtrent vragen gesteld. Deze zomer nog waren er wat artikels in de pers over het aanwenden van loopbaancheques, maar ook van de kmo-portefeuille, waarop ik me in deze vraag vooral heb gefocust, door mensen die zich presenteren als burn-outcoach. Bij de ene is dat blijkbaar al iets meer gefundeerd dan bij de andere. Volgens mensen uit de sector zijn er heel veel charlatans aan het werk die zichzelf als burn-outcoach aanprijzen, met alle mogelijke therapieën en behandelingswijzen, al dan niet met resultaat als gevolg, maar allemaal met een prijskaartje. Soms is die prijs hoog, en blijkbaar is het soms ook een kostprijs die voor een stuk wordt betaald met Vlaams belastinggeld, zij het via het loopbaanchequesysteem, zij het via de kmo-portefeuille.

We hebben daar in het verleden al over gedebatteerd in deze commissie. Ik denk dat onder andere collega Van Malderen daar vragen over heeft gesteld. Er zijn ook al een aantal aanpassingen gebeurd aan het systeem om excessen te vermijden, maar misschien is het tijd voor nog een bijkomende stap. We moeten er immers toch voor zorgen dat die coaches op de juiste manier de mensen gaan behandelen, mensen die op dat moment ook vaak in een kwetsbare positie zitten. Wie van zichzelf vindt dat hij wordt geconfronteerd met een burn-out, zit niet in zijn sterkst mogelijke positie.

Door de sector van de burn-outcoaches is er blijkbaar een vereniging opgericht, de Vereniging van Erkende Stress- en Burn-outcoaches. Er zijn ook verenigingen van erkende psychologen en dergelijke meer, die ook in diezelfde sector actief zijn. Er zijn de erkende loopbaancentra. Er zijn dus wel wat instanties om het gesprek mee aan te gaan over de vraag of en op welke manier we eventueel die kwaliteit van burn-outcoaches die op de markt actief zijn, kunnen gaan borgen. Het is immers wel degelijk duidelijk dat de problematiek er is en dat een behandeling en begeleiding in sommige gevallen echt wel nodig zijn. Dat pleidooi wordt eigenlijk vandaag nog eens versterkt door wat de Hoge Gezondheidsraad daarover te vertellen heeft ten aanzien van de federale initiatieven in dezen.

Er is sprake van een gedragscode vanuit die nieuw opgerichte vereniging. Misschien is dat een goed aanknopingspunt om ook vanuit de Vlaamse overheid de kwaliteit te borgen van hetgeen we ondersteunen.

Minister, hebt u contact gehad met de sector, met die nieuwe vereniging, maar eventueel ook met andere actoren die op dat vlak op het terrein actief zijn? Kunt u ervoor zorgen dat er daadwerkelijk een verbeterde en meer kwaliteitsvolle preventie en bestrijding van burn-out wordt uitgerold? Op welke manier gaat u dat doen?

De kmo-portefeuille is natuurlijk altijd bewust laagdrempelig gehouden. Op welke manier wordt er nu controle uitgevoerd op de correcte aanwending van deze subsidie? Hebt u er een inschatting van hoeveel subsidies er via de kmo-portefeuille naar burn-outcoaches en dergelijke meer gaan, bijvoorbeeld in de loop van het voorbije jaar? Hoe verhoudt zich dat tot de afgelopen jaren en ziet u een groei wat het aanwenden van de kmo-portefeuille op dat vlak betreft? Op welke manier zult u de eventuele misbruiken in dezen aanpakken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Vanuit mijn kabinet of administratie heeft men nog geen contact gehad met deze personen, maar ik juich het initiatief van de sector wel toe. Ik denk dat het een goede zaak is dat de sector zelfregulerend gaat werken. Ik denk dat u weet dat ik bijvoorbeeld ook bij heel het vestigingsbeleid die filosofie een goede zaak vind.

Ik wil er toch op wijzen, maar u deed het zelf al, dat de aanpak van werkstress een federale bevoegdheid is. Het is de federale Welzijnswet die verplichtingen oplegt omtrent de preventie van werkstress en burn-out en daar een plan voor laat opmaken. Niettemin, en dat weet u ook, zet ik zelf ook wel in daarop, via diverse acties.

Ik noem een paar acties die op de werkvloer werkbaar werk aanmoedigen. Via de sectorconvenanten hebben we sensibiliserende en ondersteunende acties ten aanzien van werkgevers en werknemers. Het gebeurt ook rechtstreeks ten aanzien van werknemers en werkgevers. U noemde zelf de loopbaancheque. Als je op tijd verandert van loopbaan of eens nadenkt over je loopbaan en de consequenties, dan kan dat ook werkstress en burn-out verbeteren. Er is ook heel de loopbaanbegeleiding. Het element van de dienstencheques is ook heel belangrijk om de combinatie te vrijwaren. Voor bedrijven en organisaties zijn er heel wat projecten mogelijk binnen de diverse ESF-oproepen (Europees Sociaal Fonds).

Inzake de controle op het correcte gebruik van de kmo-portefeuille zijn er verschillende niveaus. Je hebt eerst de registratie. Om een geregistreerd dienstverlener van de kmo-portefeuille te worden, moet de dienstverlener in een audit aantonen dat hij op organisatieniveau kwaliteitsvol is georganiseerd en daarnaast kennis heeft van de kmo-portefeuille en waarvoor die kan worden gebruikt. Ten tweede is er steekproefsgewijs een controle door de inspectie van het agentschap. Ten derde is er het reviewsysteem. Ik denk dat dat ook altijd een belangrijk iets blijft. Alle kmo's die gebruikmaken van een opleiding of een advies van een geregistreerde dienstverlening hebben de mogelijkheid om een review te schrijven en een waarderingscijfer te geven over de geleverde prestaties. Dat lijkt me nog altijd een van de sterkste elementen in dat geheel.

Ik heb mijn administratie bovendien de opdracht gegeven om een geautomatiseerd fraudedetectiesysteem uit te bouwen. Het is de bedoeling om op basis van een geavanceerde data-analysetechniek tot een identificatie van potentieel misbruik te komen. Het lijkt me immers ook wel interessant en belangrijk om te bekijken of er sprake is van rare situaties als men het geheel gaat bekijken. In het voorjaar hebben we een externe partner aangesteld om die analyse te maken van de beschikbare data. Ik verwacht daarvan een resultaat in de loop van dit najaar, met het opstarten en ontwikkelen van een detectiemodel, zodat we nog meer gericht kunnen controleren.

U vroeg hoeveel van de portefeuille nu naar welzijn en gezondheid gaat. Ik zal de cijfers aan de secretaris geven. Als ik het zo wat bekijk, zitten we ter zake altijd rond de 9 à 10 procent voor welzijn en gezondheid.

Wat uw laatste vraag betreft, het lijkt me belangrijk in dat geheel dat de kmo-portefeuille een uitermate vraaggestuurd instrument is. Ik verwijs ook naar de opmerkingen die de heer Van Malderen in het verleden heeft gemaakt. Ik herinner me de advertenties waarin bijna stond dat je met de kmo-portefeuille een boottrip naar Turkije zou kunnen doen. Wel, we hebben het nog meer vraaggestuurd gemaakt. Ik denk dat iedereen hier dat nog weet. Er zijn er zelfs die hebben gevraagd om het percentage te verhogen, om toch nog steun te geven. Alle kmo's vinden dat ze een toenemende nood hebben aan adviezen en opleidingen. We zien dat ook aan de groei van de kmo-portefeuille. Ook inzake stresspreventie zie ik niet in waarom ik dat zou gaan beperken. Ik vind dat het nog altijd vooral de kmo zelf is die de inhoudelijke sturing moet doen. Die inhoudelijke sturing kunnen we ook garanderen door het feit dat ze uiteindelijk 'slechts' 30 of 40 procent steun krijgen van de overheid, en 60 of 70 procent zelf moeten betalen. We zitten daar dus al in een heel andere situatie dan in het verleden, met de percentages die toen werden gegeven. Als je dat koppelt aan de fraudedetectie op basis van data en dergelijke die we zullen doen, dan ben ik er zeker van dat we ook op dat vlak de nodige maatregelen hebben genomen.

Samengevat, het is dus heel goed dat de sector zichzelf aan het organiseren is. Dat lijkt me een positieve zaak. Wij gaan nog meer bekijken hoe preventie en controle kunnen gebeuren, maar ik wil niet raken aan de basis van het zelfsturend karakter van de kmo. De kmo weet het best waarvoor ze inzet. U zegt dat die man of vrouw met een burn-out niet het best geplaatst is, maar het is de bedoeling met de kmo-portefeuille om die stap net te voorkomen. Ik denk niet dat men op de kmo-portefeuille een beroep moet doen eenmaal als men een burn-out heeft. Het zal ook niet de kmo zijn die dan advies nodig heeft, zij het misschien wel om geen nieuwe burn-outs te hebben. Het is niet dat individu dat dan steun gaat krijgen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is positief dat u twee zaken probeert te verzoenen. Er is het vraaggestuurde karakter van het instrument, maar u probeert ook toch de kwaliteit te bewaken. U verwijst naar het label op organisatieniveau en de mogelijkheid om waarderingcijfers te geven aan het aanbod van de diverse organisaties. Dat lijkt me heel positief. Anderzijds merk ik dat heel veel organisaties met onderaannemers werken, die dan weer niet worden gecontroleerd. Ook daar is de kwaliteit allicht zeer wisselend. Dat is ongetwijfeld moeilijk te vatten, maar misschien zijn er daar ook een aantal beperkingen op te leggen. Misschien kan uw fraudedetectiemodel daar een oplossing voor bieden. Het klinkt alleszins ook beter dan hetgeen blijkbaar deze zomer vanuit uw kabinet werd gezegd, dat u machteloos zou staan ten aanzien van de gevallen die als probleem naar voren werden geschoven. Hier is nog altijd sprake – maar ik heb het niet gecontroleerd, het is maar het artikel in de krant – van burn-outcursussen voor ondernemers in Portugal, zo'n beetje dergelijke dingen. Er was deze keer geen zeiljacht bij betrokken, maar blijkbaar zouden er toch nog altijd dergelijke voorbeelden te vinden zijn volgens het artikel dat deze zomer werd gepubliceerd.

Hetzelfde geldt eigenlijk ook voor de loopbaancheques. Dat is een groeiend verhaal. Dat is een heel positief en belangrijk verhaal. Wat mij betreft, moeten de federale collega's niet veel nieuwe initiatieven ontplooien in dezen, want het loopbaanchequesysteem bestaat en is volop in ontwikkeling. Ook wat dat betreft, krijg ik echter wel wat signalen vanuit de sector dat het borgen van de kwaliteit op organisatieniveau en als ik het goed begrijp blijkbaar op een veeleer administratieve manier gebeurt, dat heel veel organisaties daar met onderaannemers,

met zelfstandigen werken, die niet altijd even gekwalificeerd overkomen, om het zacht uit te drukken. Ik ben ook op evenementen geweest van ondernemersorganisaties, waarop de ondernemers zich moesten voorstellen. Het grote aantal coaches en aspirant-coaches viel me heel sterk op. Ze willen allemaal een beroep doen op de kmo-portefeuille en het instrument van de loopbaancheque om zichzelf in de markt te zetten. Ik denk dus dat hier een risico schuilt. Als de kwaliteit van de dienstverlening niet goed is en wij ondersteunen gezien de doelstelling terecht met belastinggeld, dan zouden het hele instrument en heel uw beleidsdoelstelling kunnen worden ondergraven. Dat moeten we zeker vermijden. Dus een warm pleidooi om dat op alle mogelijke manieren te doen, om te bekijken hoe we, misschien in overleg met die sectoren, samen met de mensen op het werkveld daadwerkelijk de kwaliteit kunnen borgen. Als men vanuit die vereniging zelf nog geen contact heeft gezocht, is het misschien het moment om dat maar zelf te doen, vanuit uw kabinet of de administratie.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Collega Bothuyne heeft het woord 'charlatans' gebruikt, en dan voel ik me aangesproken om me hierin te mengen. (*Gelach. Opmerkingen*)

Minister, het is inderdaad niet de eerste keer dat we over dit thema van gedachten wisselen. Ik denk dat langs de vraagzijde de nood heel duidelijk wordt aangetoond. Het succes van het gebruik van de kmo-portefeuille onderstreept dat ook, maar net daarom denk ik dat we erover moeten waken dat die kwaliteit wordt gewaarborgd en dat charlatans – en de voorbeelden zijn hier genoemd – uit het systeem worden geweerd. Ik zie dat u een aantal initiatieven neemt, en in die zin zie ik ons gesterkt in ons pleidooi van twee jaar geleden, toen naar aanleiding van De Levensschool en de Nieuwe Germaanse Geneeskunde, om daarnaar te kijken en te proberen te wieden, zodat wat dan wel wordt aangeboden, met het nodige vertrouwen kan worden bekeken.

In de vraagstelling van collega Bothuyne zie ik eigenlijk twee lijnen door elkaar komen. Enerzijds zijn er de opleidingen tot burn-outcoach, anderzijds is er het gebruik van burn-outcoaches. Naar aanleiding van het debat over De Levensschool, nadien gevolgd door dat over Sailing Leaders en andere hippotherapieën – er was zelfs een Beatlescoverband die op bedrijfsfeesten kon worden gebruikt via de kmo-portefeuille – hebt u, denk ik, op een gegeven moment gezegd dat coaching as such eigenlijk zo'n wijdverbreid begrip is dat men dat eigenlijk beter niet meeneemt in de scope van de kmo-portefeuille. Is dat zo?

Dat roept immers wel een aantal vragen op.

Dan is er de afstemming en het door elkaar gebruiken. Je ziet vaak mensen op dezelfde markt met verschillende subsidiesystemen aan de slag gaan, met de loopbaancheque, met de kmo-portefeuille, met andere. Neemt u dat mee in het detectiemodel? Wordt dat model voor de verschillende kanalen gebruikt?

U had het over het najaar. Voorzitter, misschien moeten we op het moment dat daar dingen klaar zijn, dit hier gewoon eens agenderen, want het lijkt me toch waard om te bekijken. We kunnen gerust bijkomende vragen indienen, er zijn er hier genoeg die met de kmo-portefeuille bezig zijn, maar het lijkt me toch voldoende belangrijk om eens in detail te bekijken hoe dat model dan werkt en desgevallend wat daarvan de resultaten zijn. Ik vraag dus afstemming tussen de diverse kanalen en ik vraag dat we eens in detail zouden kijken naar heel die coaching in bredere zin, met de vraag hoe we, gezien het toch altijd opnieuw opduiken van rare verhalen, dat wat stringenter kunnen bekijken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ook u brengt twee verschillende dingen naar voren. De Levensschool, dat gaat over de opleiding van de werknemers, van individuen. Daarvoor hebben we op 11 juli van dit jaar met de sociale partners een overeenkomst gesloten. Dat is dus het Guldensporenakkoord met de partners van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). In het kader daarvan doen we een hele procedure, een procedure die we misschien ook bij de kmo-portefeuille naar voren kunnen brengen. De filosofie daar is dat we alleen op organisatorisch vlak de kwaliteitscontrole doen. Het is de bedoeling dat dat vrij gelijklopend is tussen wie dienstverlening doet met de kmo-portefeuille en wie via opleiding gaat. Voor de opleidingen hebben we daar in tweede instantie het volgende. De sociale partners toetsen ten eerste jaarlijks of er wordt voldaan aan de criteria die we voor opleidingen hebben vooropgesteld, en indien er ten tweede klachten zijn, dan is er een procedure om die klachten op te volgen en te zien of bijvoorbeeld de veiligheid of de gezondheid of dergelijke meer worden gefnuikt. Dat is dus hetgeen we hebben gedaan, ook naar aanleiding van wat het Rekenhof en zo verder naar voren heeft gebracht. Dat staat in dat akkoord van 11 juli, waarvan ik nu verder de uitwerking doe.

Wat de kwaliteitsborging van de dienstverlener betreft, is het inderdaad de bedoeling dat de kwaliteitseisen maximaal gelijklopend worden tussen Werk en Economie. Dat detectiemodel is nu opgezet binnen de kmo-portefeuille. Ik ga bekijken of we dat ook kunnen gebruiken voor de opleiding van werknemers. Dat kan een element zijn dat kan worden meegenomen door de sociale partners bij de beoordeling van alle opleidingen en opleidingsverstrekkers, wat zij in de toekomst gaan doen.

Wat onderaannemers betreft: de filosofie is daar altijd dat de hoofdaannemer verantwoordelijk blijft, ook voor zijn onderaannemers. Laten we eerlijk zijn: als men 70 procent moet betalen voor een opleiding en die opleiding lijkt de facto nergens op, dan ben je toch nog altijd 70 procent van jouw centen kwijtgespeeld. Ik kan best aannemen dat goede coaching echt belangrijk en nuttig is. In het verleden hebben wij in de organisatie waar ik vroeger werkte coaching gekregen die echt top was en waarvan ik vind dat die de organisatie en ons als individuen duidelijk heeft vooruitgeholpen. Ik vind dat zoiets zeker moet kunnen worden meegenomen in de kmo-portefeuille. Dat heeft de kmo waarvan ik CEO was zeker vooruitgeholpen. Dat moet dus ook kunnen. Het zijn externe consultants, externe organisaties die de kwaliteit van de kmo helpen vergroten. Dat is de filosofie geweest van de kmo-portefeuille. In het algemeen: laten we, zoals altijd, er vooral voor zorgen dat al die mensen die daar te goeder trouw en op een positieve manier een beroep op doen en daar sterker en beter van worden, niet worden gefnuikt wegens de paar charlatans die daar hier en daar, zowel in de dienstverlening als misschien bij het gebruiken van de kmo-portefeuille, een beroep op doen. Laten we dan proberen om daar, met detectiemiddelen, met kwaliteit op organisatievlak en dergelijke meer, de nodige stappen te zetten. Dat is mijn suggestie. En niet opnieuw met administratieve rompslomp.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw bijkomende antwoorden. Niemand pleit voor rompslomp. Iedereen probeert voor kwaliteit te pleiten. Dit geldt voor de kmo-portefeuille, maar zeker ook voor de loopbaancheques. Daar ligt de subsidiëring in procenten nog een stuk hoger.

We hebben op dat vlak een zeer belangrijke taak. Misschien dat overleg met de sectoren of met de sectororganisaties die op dit vlak actief zijn al wat kan helpen om uw beleid te ondersteunen. Ik zou u willen vragen dit in de komende tijd alsnog te doen. U kunt nagaan of misschien kan worden samengewerkt om charlatans als de heer Van Malderen eruit te halen. (*Gelach*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, de heer Bothuyne is in zijn bijzin een werkwoord vergeten. (*Gelach*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ontwikkeling van een stiptere betalingscultuur in het kader van faillissementspreventie bij kmo's – 2774 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, volgens de nuchtere cijfers van de Algemene Directie Statistiek zijn in 2016 9170 ondernemingen failliet gegaan in België, waarvan 4760 bedrijven in Vlaanderen. Gedurende de eerste zes maanden van 2017 zijn volgens Graydon 8,9 procent meer Belgische bedrijven in faling gegaan dan in dezelfde periode in 2016.

Naast financiële gevolgen heeft elk faillissement ook veel intense persoonlijke gevolgen en een impact op onze samenleving. Gezinnen worden geraakt, jobs gaan verloren en de overheidsfinanciën, dus wij allemaal, delen in de klappen.

Wanbetaling is blijkbaar een van de grootste ondernemersrisico's. Laattijdige betalingen doen vooral kleinere ondernemingen de das om. Steeds meer kmo's worden geconfronteerd met grote bedrijven die de betalingsvoorwaarden naar hun hand zetten. Ze voeren de druk op de kmo's op. Een vlot economisch betalingsverkeer is economisch zeer belangrijk. Te lange betalingstermijnen hebben een negatieve invloed op de liquiditeit van een kmo, veroorzaken negatieve kasstromen en leiden tot een watervaleffect. Dit is zorgwekkend, want onze kmo's zijn het kloppend hart van het Vlaams economisch weefsel. De Europese Commissie heeft bevestigd dat veel betalingen voor handelstransacties tussen private markspelers of tussen deze markspelers en de overheid later worden verricht dan contractueel is overeengekomen of in de algemene handelsvoorwaarden is vastgelegd.

In 2011 is een Europese richtlijn opgesteld over de bestrijding van de betalingsachterstanden. In 2013 is die richtlijn in een Belgische wet omgezet. Waar nodig, kunnen de lidstaten gebruik maken van vakpublicaties en promotiecampagnes om meer bekendheid te geven aan de instrumenten die kunnen worden ingezet om op te treden in het geval van betalingsachterstanden tussen bedrijven. De lidstaten kunnen gedragscodes stimuleren voor een stipte betaling met duidelijk afgelijnde betalingstermijnen. Hierbij wordt tevens een adequate procedure voor de omgang met betalingsgeschillen vastgelegd. Om het doel van de richtlijn te ondersteunen, kunnen ze initiatieven nemen om een cultuur van stipte betaling te helpen ontwikkelen. De richtlijn bepaalt dat we de wettelijke betalingstermijn van dertig dagen tot zestig dagen kan worden verlengd. Dit geldt zowel voor betalingen tussen de overheid en bedrijven als voor betalingen tussen bedrijven onderling. Een afwijking is mogelijk indien dit kennelijk niet billijk is.

Minister, we vinden het normaal dat het loon op tijd wordt betaald. Waarom kan dat dan niet voor de leveranciers? Dit past ook in het beleid inzake het maatschappelijk verantwoord ondernemen, dat in het bedrijfsleven steeds belangrijker wordt.

Hebt u, binnen uw beleid inzake ondernemerschap en faillissementspreventie, aandacht voor de ruimere bekendheid van de instrumenten die kunnen worden ingezet om op te treden tegen betalingsachterstanden tussen ondernemingen en tussen een onderneming en de overheid? Wordt ook aandacht besteed aan de betalingen van de overheid aan leveranciers in de privésector?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik denk dat ik een open deur intrap met de stelling dat heel wat ondernemers veel bezig zijn met hun producten of hun diensten, maar eigenlijk een hekel hebben aan alle noodzakelijke administratieve aspecten van het ondernemerschap. We zien dat vaak. Het is nochtans belangrijk tijd vrij te maken om facturen op te maken, betalingen op te volgen en na te gaan welke klanten het meest tot de winst bijdragen. Dat is zeker niet altijd een evidentie. De ondernemers voelen dit vaak als een last aan.

Sinds medio vorig jaar zet het Agentschap Innoveren en Ondernemen door middel van partners een aantal diensten in de markt. Die diensten zijn bedoeld voor ondernemers, zowel starters als meer mature ondernemers. Dit verloopt vaak door middel van een bedrijfsscan. Hierdoor krijgt het bedrijf eigenlijk een spiegel voor zich. Hieruit blijkt hoe het bedrijf werkt en waar de problemen zitten. Wat de preventie van falingen betreft, kan dit zeer belangrijk zijn.

Mevrouw Remen, u kent ongetwijfeld een aantal van die diensten. Boost2Success, Road2Action en de Bouwradar zijn slechts enkele dienstverleners die hiermee momenteel bezig zijn. Er zijn er ook andere, waar bedrijven advies of coaching in verband met bedrijfsvoering kunnen krijgen. Ze kunnen advies inwinnen als een gevolg van de master call die we twee jaar geleden hebben gedaan. Ondernemers die weten dat ze in moeilijkheden dreigen te komen, kunnen nog altijd een beroep doen op Dyzo. Dyzo beschikt over een team dat een ondernemer kan bijstaan. Dat kan op economisch vlak, onder meer met betrekking tot de facturen, maar ook juridisch, wat ook op de facturen betrekking kan hebben. Soms is het niet slecht een ondernemer ook psychologisch bij te staan. Dyzo organiseert dit. Ondernemers kunnen hier terecht. Dyzo organiseert op geregelde basis infosessies over actuele thema's. Ik weet dat een van die actuele thema's in de nabije toekomst een sessie is over de vereenvoudigde invorderingsprocedures. De vraag is dan hoe ondernemers die hun geld niet op tijd krijgen, op een eenvoudige wijze een invorderingsprocedure kunnen starten. Hieruit blijkt dat we de nodige aandacht aan dit topic schenken. Dit gaat van bewustmaking, met allerlei activiteiten, tot diepgaande begeleiding door Dyzo.

U hebt me ook gevraagd hoe het zit met de betalingstermijnen tussen de overheid en privébedrijven. Dat is eigenlijk vrij eenvoudig. Er is de wetgeving op de overheidsopdrachten. We kunnen daar niet van afwijken. De betalingstermijn is dertig dagen na ontvangst van de factuur. U hoort me allicht al aankomen. Het is dan ook zeer belangrijk dat het bedrijf een factuur opmaakt. Daarmee krijgt het bedrijf een grote rechtszekerheid. Het bedrijf moet de projecten goed opvolgen en na de oplevering tijdig factureren. Op dat ogenblik begint de termijn te lopen. Indien de overheid dan nog niet op tijd betaalt, zijn de interestvoeten zo hoog dat bedrijven soms zouden willen dat ze pas later worden betaald. *(Gelach)*

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik weet dat er zeer veel initiatieven zijn om dit vanuit onze Vlaamse bevoegdheid aan te pakken. Ik verwijs naar het Agentschap Innoveren en Ondernemen, naar de bedrijfsscan en naar alles wat u daarnet hebt opgesomd.

Mijn vraag om uitleg heeft specifiek betrekking op de kleine ondernemingen. De grote afnemers voeren de druk op. Dit is meer een federale bevoegdheid, maar misschien kunnen we vanuit de Vlaamse overheid toch een paar bijkomende initiatieven nemen.

Er zijn ook initiatieven die door het bedrijfsleven zelf worden genomen. Er is een manifest van een aantal grote bedrijven. Ze hebben een erecode ondertekend waarin ze beloven hun kleine leveranciers snel en correct te betalen. Dat is een

zeer goed initiatief dat past in het project Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), wat steeds belangrijker wordt, maar vooral ook in de opbouw van duurzame relaties tussen grote en kleine bedrijven.

De federale wet uit 2013 is bij de ondernemers helemaal niet gekend. Zo kent 80 procent de wet niet en merkt 93 procent geen enkele impact. Wat de verbetering van de betalingstermijnen betreft, is dit een beetje een maat voor niets.

Ik verwijs ook graag even naar de situatie in Nederland. Ik heb een studie van de Universiteit Maastricht opgesnord waaruit blijkt dat grote bedrijven contractuele betalingstermijnen van 120 dagen tot 280 dagen opleggen. Die contracten zijn te nemen of te laten. Hun dominante positie is zeer cruciaal. Dit gebeurt meer en meer.

Ik verwijs nog eens naar Nederland. Op 1 juli 2017 is een wet betreffende de late betalingen goedgekeurd. Ik weet niet of u dit ook hebt vernomen. Ik vind die wet interessant. Het hoofddoel van de wet is te voorkomen dat grote afnemers hun dominante positie misbruiken om bij kmo's extreem lange betalingstermijnen af te dwingen. Een termijn van zestig dagen wordt daar van rechtswege al nietig verklaard. Ook de overheid is er aan strengere regels onderworpen. De overheid moet, net als in België, altijd binnen dertig dagen betalen. Dat is een goede zaak, maar in Nederland is vooral zeer recent een wet goedgekeurd.

In 2015 is ook het initiatief 'Betaalme.nu' genomen. Die Nederlanders zijn altijd zeer direct in hun titels. Dat initiatief heeft het bedrijfsleven met subsidiesteun van het Ministerie van Economische Zaken twee jaar geleden in het leven geroepen om kleine leveranciers binnen 30 dagen te betalen. Op dit ogenblik doen al 50 grote bedrijven en overheidsinstellingen mee. Samen helpen ze 180.000 leveranciers.

Minister, ik heb dan ook een bijkomende vraag. Ziet u, gezien het succes bij onze noordburen, een mogelijkheid om een soortgelijk initiatief te nemen en in Vlaanderen een rechtvaardige en correcte betalingscultuur te ontwikkelen? Denkt u dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen hierbij een cruciale rol kan spelen? (*Opmerkingen*)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Mevrouw Remen, u hebt hier een zeer terecht punt aangehaald, dat eigenlijk een beetje is verdrongen in het antwoord van de minister. Hij heeft alle mogelijkheden vermeld die in het preventief bedrijfsbeleid passen. Hij heeft heel de lijst opgesomd. Het is goed dat we dit blijven opsommen. Op die manier kunnen ondernemers dit horen en concluderen dat ze een instantie nog niet hebben gecontacteerd of dat ze nog elders terecht kunnen.

Uw vraag om uitleg heeft echter betrekking op de betalingsachterstanden en op de druk die grote bedrijven op kleine handelaars uitoefenen. U hebt verwezen naar het manifest en naar de goede voorbeelden in Nederland. U hebt daarmee een zeer terecht punt aangehaald.

Minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord. U kunt hier verklaren wat u van plan bent. U kunt zeggen dat u met betrekking tot een dergelijk charter een initiatief zult nemen. Het is niet nieuw dat kleine ondernemingen door grote ondernemingen onder druk worden gezet. Als de grote onderneming de betalingen stopzet, kan dat tot het faillissement van de kleine onderneming leiden. Het gaat natuurlijk om grote afnemers.

Dit brengt me bij het algemeen preventief bedrijfsbeleid. Tijdens de ontwikkelingen van het preventief bedrijfsbeleid en tijdens de bespreking van de voorstellen van resolutie hebben we het belang onderstreept van de signalen die we kunnen krijgen van bedrijven die in moeilijkheden zitten. Niet elke ondernemer beseft op een bepaald ogenblik dat hij zich in moeilijkheden bevindt. Ondanks al de mogelijkheden

die er zijn, blijft hij het zoeken van hulp of het vragen van advies maar uitstellen. Het is dan ook zeer belangrijk te kijken naar dergelijke manifesten en naar akkoorden die kunnen worden gesloten. Betalingsachterstanden of het nalaten tijdig te betalen, vormen zeer belangrijke signalen dat er iets misloopt. De sector kan ook andere signalen geven. Ik heb al gevraagd daarover na te denken.

De bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de Vlaamse overheid is altijd een zeer moeilijke zaak. Niets belet ons echter om in het licht van het samenwerkingsfederalisme samen te zitten. De ondernemer die in de problemen dreigt te komen, vraagt zich niet af waar hij moet zijn voor een federale materie of wat precies een Vlaamse materie is. Voor hij heeft uitgedokterd wat een Vlaamse of een federale materie is, is zijn bedrijf al om zeep. Ik stel voor dat we zo veel mogelijk samenzitten in functie van die belangrijke signalen die er kunnen zijn. Een ander signaal is dat de jaarrekeningen te laat worden ingediend. De rechter van koophandel neemt dit wel op, maar het duurt soms te lang voor de signalen worden doorgegeven.

Minister, ik sluit af en ik sluit me aan bij de vraag om uitleg. Ik verwacht van u een antwoord op deze vraag van mevrouw Remen.

De voorzitter: Mevrouw Turan, u wilt ook een antwoord op uw vraag naar een zevende staatshervorming.

Minister Muylers heeft het woord. *(Opmerkingen)*

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, met die zevende staatshervorming ben ik het eens. Ik zet het op het lijstje van wat we nog allemaal moeten doen, want de homogene pakketten zijn er nog altijd niet. Ik ben dan ook zeer blij. *(Opmerkingen)*

Van mij mag het ook meteen confederalisme zijn. Dan hoeven we geen zevende staatshervorming te hebben. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Remen, ik wil graag op uw vraag ingaan. Ik ben blij dat de werkgeversorganisaties al initiatieven hebben genomen. Dat is soms veel sterker. De grote en kleine ondernemingen zitten daar samen in organisaties en in raden van bestuur. Het lijkt me het meest efficiënt dat daar initiatieven worden genomen. Op die manier wordt dit gedragen en gecontroleerd door de werkgevers zelf. Dat is altijd een sterk signaal.

Ik wil gerust nagaan of we op basis van het Nederlands model een stap verder moeten zetten. Ik heb echter geen drukkingsmiddel. Ik wil het wat negatief uitdrukken. Indien ze niet tot een vergelijk komen, moet ik wetgeving invoeren. Dat drukkingsmiddel heb ik echter niet. Dat is een federale bevoegdheid. Dat is eens te meer de moeilijkheid waarmee we te kampen hebben. Indien ik het goed heb begrepen, steunt mevrouw Turan ons om hiervan een Vlaamse bevoegdheid te maken. *(Opmerkingen)*

Ik zal het Nederlands model met de twee werkgeversorganisaties bespreken. Ik zal nagaan of ze zich hierachter willen scharen. Dat is belangrijk, want ik heb geen drukkingsmiddel.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u nogmaals voor de aandacht. Het betreft natuurlijk een federale wet. In Nederland zit hier echt een drukkingsmiddel achter en werkt het. Ik ben al zeer blij dat u in Vlaanderen een initiatief wilt nemen. Ik zal daar zeker mijn schouders onder zetten. Mevrouw Turan zal dat ook doen. *(Opmerkingen van Güler Turan)*

Het is zeer belangrijk dat dit probleem wordt aangepakt. Ik heb zelf een kmo en kan uit ondervinding spreken. Ik spreek ook veel met andere kleine ondernemers

die identiek hetzelfde meemaken. Wanbetalingen kunnen faillissementen veroorzaken. We moeten dit voorkomen. Ik ben dan ook zeer tevreden met uw antwoord en met uw initiatief.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanstelling van een Uplace-bemiddelaar – 2737 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanstelling van een bemiddelaar in het kader van het Uplace-dossier – 2741 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik denk dat ik een open deur intrap als ik stel dat in het Vlaams Parlement al behoorlijk wat over het megawinkelproject Uplace is gediscussieerd. De argumenten en de positie waarin wij ons bevinden, zijn ondertussen genoegzaam bekend.

Het project zorgt voor ongewenste concurrentie voor de stedelijke winkelkernen. We komen dan zeer snel uit bij Vilvoorde, Mechelen en Leuven. Wat ons betreft, gaat dit project ook in tegen de visie die de Vlaamse Regering zelf verdedigt in haar decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid. Verder is er het opbod tussen de verschillende grote winkelcentra in en rond Brussel. Natuurlijk zijn er dan nog en niet het minst de verwachte grote mobiliteitsproblemen op de Brusselse ring, de bijkomende congestie en de bijkomende luchtvervuiling, met een schadelijke impact op de volksgezondheid.

Als we het dossier van in het begin bekijken, blijkt dat er in het Vlaams Parlement op dit ogenblik nog maar zeer weinig animo voor dit project is. Bij de meerderheidsfracties gaan af en toe kritische stemmen op. De vraag is of dit het soort projecten is dat Vlaanderen in de 21e eeuw nodig heeft.

Het enige wat de voorstanders nog rest, zijn de in het verleden gemaakte beloftes aan de ontwikkelaar en de zogenaamde rechtszekerheid van de investeerders. Ook over de beloftes uit het verleden en de eventuele samenhang met het brownfieldconvenant is in de bevoegde commissie en in het halfrond al een hartig woordje gesproken. Uiteindelijk is een consensus gegroeid. We zouden de eindbeslissing afhankelijk maken van de juridische procedures. Dat is toch wat ik tijdens de laatste debatten heb begrepen.

De Raad van State zou het pleit beslechten en heeft dat ondertussen gedaan door de milieuvergunning te schorsen. In mei 2017 heeft de auditeur van de Raad van State bovendien een negatief advies gegeven over het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de zone Vilvoorde-Machelen, waar het geplande winkelcomplex deel van uitmaakt. In september 2017 zou het eindarrest worden geveld.

Wat deze zomer voor mij nieuw was, was dat de Vlaamse Regering te elfder ure toch nog een poging zou wagen om het project van de afgang te redden. Volgens de pers zou een bemiddelaar zijn aangesteld om beide partijen bij elkaar te brengen. Hierop is er wat discussie in de pers geweest.

In het artikel in De Tijd staat het volgende: "Achter de schermen vindt geheim top-overleg plaats om Uplace uit het slop te trekken. Een bemiddelaar, de Vlaamse

topambtenaar Wim Van Asschot, onderhandelt met zowel Uplace als de grote tegenstanders van het project. Het gaat om de zelfstandigenorganisatie Unizo, lokale actiecomités in de Vlaamse rand, Vilvoords burgemeester Hans Bonte (sp.a) en zijn Leuvense collega Louis Tobback (sp.a). De bedoeling is binnen de contouren van het ruimtelijk plan een verwaterde versie van Uplace uit te dokteren, waar iedereen mee kan leven.”

Ik merk aan uw non-verbale communicatie dat u daar blijkbaar niets mee te maken hebt. Dat kan ik ook in het artikel lezen, want daarin staat dat u hebt geweigerd commentaar te geven. Een dag later komt de heer Van Asschot in De Standaard zelf aan het woord. Daar staat wat hij wil: “gewoon eens praten”. Dit roept natuurlijk de nodige vragen op.

Minister, is effectief een bemiddelingsopdracht lopende? Zo ja, dan heb ik een aantal bijkomende vragen.

Wat is de exacte bemiddelingsopdracht? Volgens het anonieme citaat in De Tijd zullen we hiermee het project “uit het slop trekken”. De marge tussen dit citaat en “gewoon eens praten” is behoorlijk groot. Wat is eigenlijk de scope van de bemiddelingsopdracht en de opdracht van de bemiddelaar?

In artikel 10, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 tot vaststelling van de minimale onderhandelingsvoorwaarden, de minimale totstandkomingsvoorwaarden en opvolgingsprocedure van een brownfieldconvenant is vastgelegd dat een bemiddelaar voor een “neutraal en vertrouwenwekkend kader” zorgt. Kunt u het kader toelichten waarin de Uplace-bemiddelaar concreet werkt? Wat is neutraal en vertrouwenwekkend?

Waarom is het Vlaams Parlement niet betrokken bij het vastleggen van de scope van de bemiddelingsopdracht? De reden is heel eenvoudig. Er zijn hier al andere bemiddelaars aan het werk gezet. We hebben dan in de commissie uitgebreide debatten over de scope van hun opdracht gevoerd.

Komt de bemiddelingsopdracht van de hele Vlaamse Regering? Ik ga ervan uit dat een Vlaams minister namens de Vlaamse Regering handelt. Komt de opdracht enkel van u? Is minister Schauvliege, bevoegd voor de hele procedure inzake de bouw- en milieuvergunning en het GRUP, hierbij betrokken?

Hoe hebt u alle betrokken actoren, Uplace, de steden Vilvoorde en Leuven en de lokale actiecomités bij deze bemiddelingspoging betrokken? Zitten zij mee aan tafel? Zijn zij op de hoogte van de finaliteit van de bemiddeling? Het Vlaams Parlement heeft succesvolle bemiddelingsopdrachten gekend. De finaliteit lag toen duidelijk vast.

In de kranten is sprake van een verwaterde versie, Uplace light. Wat wordt hiermee concreet bedoeld?

Wordt, tot slot, de stad Brussel bij dit overleg betrokken?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, op 17 augustus 2017 hebt u bevestigd dat de Vlaamse Regering in alle stilte een bemiddelaar, de heer Van Asschot, heeft aangesteld om te onderhandelen met de initiatiefnemers en de tegenstanders van het Uplace-belevingscomplex. Over de precieze invulling van deze bemiddelingsopdracht wilde u niet uitweiden, doch in de berichtgeving in De Tijd op 17 augustus 2017 is een compromis, Uplace light, ook niet weerlegd. Indien dit niet klopt, zult u dit nu ontkennen. Een dergelijk compromis zou op tafel moeten liggen voor eind september 2017, wanneer het arrest van de Raad van State over het ruimtelijk plan voor de zone Vilvoorde-Machelen wordt verwacht.

De bemiddelaar is zelf ook op de vlakte gebleven. Op 18 augustus 2017 liet hij in De Standaard het volgende optekenen: "Ik bekijk gewoon wat de mogelijkheden nog zijn voor de site. Ik kom gewoon eens praten en luisteren naar de behoeften van alle stakeholders. Meer dan dat is het voorlopig niet."

De aanstelling van een bemiddelaar komt als een verrassing. Recent heeft de heer Van Eyken bij minister-president Bourgeois en bij minister Schauvliege een stand van zaken opgevraagd. In het antwoord op zijn schriftelijke vraag, dat op 3 augustus 2017 is gepubliceerd, wordt er immers geen gewag van gemaakt.

De geheimzinnigheid rond de invulling van de opdracht komt het Uplace-dossier ook niet ten goede. Aangezien de Vlaamse Regering zich mogelijk aan een schadelclaim kan verwachten indien het project een definitief no-go krijgt, is ze met betrekking tot dit dossier tevens betrokken partij. Om zich van elke zweem van partijdigheid te ontdoen, mogen we dan ook verwachten dat de Vlaamse Regering met betrekking tot dit dossier de nodige transparantie aan de dag legt.

Minister, ik verwacht van u dat u over een aantal punten klaarheid schept. De heer Rzoska heeft al een aantal belangrijke punten opgesomd en er is een gedeeltelijke overlapping.

Wanneer en op wiens initiatief is beslist over te gaan tot de aanstelling van een bemiddelaar voor het Uplace-dossier? Sinds wanneer is de bemiddelaar actief? Wat is de specifieke opdracht van de bemiddelaar? Zijn er concrete denksporen die hij moet aftoetsen? Zo ja, om welke denksporen gaat het dan? Welke timing is voor deze bemiddelingsopdracht vooropgesteld? Heeft de bemiddelaar reeds aan de Vlaamse Regering gerapporteerd? Zo ja, wat zijn de bevindingen en hoe evalueert de Vlaamse Regering die bevindingen? Zo nee, wanneer wordt deze rapportering verwacht? Welke partijen worden bij deze bemiddelingsopdracht betrokken? Op welke wijze wordt de onpartijdigheid van de Vlaamse Regering met betrekking tot het Uplace-dossier gegarandeerd? Hoe ziet de Vlaamse Regering de toekomst van het Uplace-belevingscomplex indien de Raad van State negatief oordeelt over het ruimtelijk plan voor de zone Vilvoorde-Machelen? Moet de aanstelling van een bemiddelaar erop wijzen dat de Vlaamse Regering heil ziet in een Uplace light?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik ben blij dat ik de kans heb te reageren. Ik doe dat liever hier dan in een krant. Ik wil zeer duidelijk stellen dat dit een brownfieldconvenant is. Voor elk brownfieldconvenant wordt een onderhandelaar aangeduid. In de loop van het traject neemt hij verschillende rollen op zich. Tijdens de totstandkoming van het brownfieldconvenant vervult hij de rol van onderhandelaar. Na de totstandkoming neemt hij de rol op van voorzitter van de stuurgroep. Hoewel de term 'onderhandelaar' wordt aangehouden, verschuift het takenpakket. De voorzitter van de stuurgroep moet een neutraal en vertrouwenwekkend kader scheppen waarin het brownfieldconvenant kan worden gerealiseerd. Dat is de filosofie.

Op 5 mei 2017 heeft de heer Van Asschot het voorzitterschap van een vorige voorzitter overgenomen. Als nieuwe voorzitter van de stuurgroep heeft hij gesprekken gevoerd met de verschillende belanghebbende partijen. Op basis van de term denken sommigen een parallel te moeten trekken met de heer D'Hooghe. Dit heeft echter niets met een bemiddeling te maken. Dit is wat met betrekking tot elk brownfieldconvenant gebeurt.

Er zijn gesprekken gevoerd. Er is geen officiële, formele of speciale bemiddelingsopdracht in naam van de Vlaamse Regering uitgevoerd. Het gevolgde traject valt binnen de normale brownfieldprocedure, die decretaal is vastgelegd. Zoals reeds gesteld, heeft de Vlaamse Regering geen formele bemiddelingsopdracht gestart.

De onderhandelaar of voorzitter heeft gesprekken gevoerd met de betrokken partijen om als nieuwe voorzitter of nieuwe onderhandelaar inzicht te krijgen in hun standpunten en in hun visie ten opzichte van dit project.

Er zijn geen formele denksporen voorgelegd. De gesprekken zijn gevoerd uitgaande van het gewone principe dat hij, zoals hij heeft verklaard, gewoon eens wilde praten. Hij wilde een actueel inzicht verwerven in de specifieke knelpunten volgens de verschillende stakeholders. Dit wordt een voorzitter van een brownfieldconvenant geacht te doen.

De onderhandelaar of voorzitter moet, zoals de heer Rzoska heeft aangehaald, in staan voor een neutraal en vertrouwenwekkend kader waarin het convenant kan worden gerealiseerd. Het is altijd de bedoeling dat het convenant wordt gerealiseerd. Indien er in of buiten de stuurgroep conflicten zijn, kan hij ook bemiddelend optreden.

Binnen dat kader heeft de onderhandelaar verkennende bilaterale gesprekken gevoerd. Zo heeft hij een goed inzicht gekregen in alle standpunten. Het gaat hier niet om een formele aanstelling tot bemiddelaar door de Vlaamse Regering. Ik blijf dat herhalen omdat het voor iedereen duidelijk moet zijn.

De onderhandelaar of voorzitter heeft ook niet de opdracht om concrete opties of scenario's vanuit de Vlaamse Regering af te toetsen. Hij toetst af en overlegt binnen en met de stuurgroep.

Aangezien het niet om een formele bemiddelingsopdracht vanuit de Vlaamse Regering gaat, werd het parlement hier ook niet bij betrokken. Eerlijk gezegd, ook bij andere brownfieldconvenanten is die voorzitter, die onderhandelaar, indien er conflicten waren bij de uitvoering van die brownfieldconvenanten met de diverse partijen gaan spreken en is hij dat gaan bekijken. Ook dat is nooit voorgelegd aan het parlement. Gezien wat er in de kranten stond, begrijp ik dat jullie denken dat er hier een nieuwe Alexander D'Hooghe is, en vragen hoe het komt dat jullie daar niet bij zijn betrokken. De voorzitter-onderhandelaar heeft in dit geval gedaan wat we altijd doen bij brownfieldconvenanten.

Het voorstel dat de onderhandelaar verkennende gesprekken zou aangaan met de betrokken en belanghebbende partijen, werd besproken in de stuurgroep. Dit voorstel werd in consensus aanvaard binnen de stuurgroep. In de stuurgroep is dus voorgesteld dat de voorzitter-onderhandelaar eens zou rondgaan en gesprekken zou voeren. Die stuurgroep heeft daar ook het mandaat voor.

Er werd, elk apart, een verkennend gesprek gevoerd met enerzijds de betrokken partijen, dus de gemeente Machelen en Uplace, en anderzijds diegenen die een procedure bij de Raad van State hebben ingeleid tegen de vaststelling van het GRUP VSGB. Er is tot op heden, zo heeft men me gezegd, geen overleg geweest met stad Brussel, maar voor alle duidelijkheid, ik bepaal niet met wie er gesprekken moeten zijn. Het is aan de onderhandelaar om te bekijken met wie hij gesprekken moet en wil voeren om, opnieuw, indien het enigszins mogelijk is, het brownfieldconvenant te realiseren.

Er werd geen concrete timing vastgelegd. Het betreft ook géén formele bemiddelingsopdracht.

Binnen de stuurgroep wordt de opvolging van het vooropgestelde project opgevolgd. Het is de taak van de voorzitter om te zorgen voor een kader waarin het brownfieldproject kan worden gerealiseerd. Indien de Raad van State het GRUP VSGB zou vernietigen, zal worden bekeken op welke manier de doelstellingen van het brownfieldconvenant verder kunnen worden gerealiseerd. Ik denk dat dat eigenlijk heel duidelijk is, en hoop dat dat ook voor jullie heel duidelijk is. Ik denk dat daarmee ook de communicatie is scherpgesteld. Er is hier echt niks anders

gebeurd dan bij om het even welk ander project. Ik heb ook van de voorzitter toen de vraag gekregen waarom het parlement niet betrokken was. Ik heb gezegd dat dat was omdat de klassieke procedure van het brownfieldconvenant is gevolgd. Dat is de reden. Dat moet anders óók niet. Ik heb geen reden om dit project anders te gaan bekijken dan elk ander brownfieldconvenant. Opnieuw, het is niet de Vlaamse Regering, maar de stuurgroep die in consensus met de voorzitter heeft afgesproken dat er gesprekken zouden worden gevoerd met alle betrokken partijen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik wil u danken voor uw antwoord en vooral voor de opheldering die u hebt gegeven. Ik denk dat het belangrijk is dat u die schets ook hebt gemaakt. Op basis van een aantal uitspraken die hier werden gedaan, had ik inderdaad de indruk dat de bemiddelingsopdracht verder ging, maar oké, u hebt het kader geschetst: het realiseren van het brownfieldconvenant. U wilt die parallel met Oosterweel niet maken. Nu, mijn vraag was niet enkel geïnspireerd door wat er in de media kwam, maar ik ben uiteraard ook gaan zoeken in de databank van de beslissingen van de Vlaamse Regering. U hebt nu ook gezegd dat dit geen formele beslissing van de Vlaamse Regering is, dat dit eigenlijk binnen de regelgeving betreffende de brownfieldconvenanten zit. Tot daar is het mij duidelijk.

Wat me evenwel iets minder duidelijk is, en wat voor mij natuurlijk de essentiële vraag blijft, is het volgende. U hebt er daarnet even naar verwezen. Ik dacht dat we politiek de consensus hadden in het parlement dat, als de Raad van State definitief beslist, het project dan ook weg is. Bij u hoor ik een andere marge. U zegt dat, als dat wordt vernietigd, u zult bekijken hoe men toch dat brownfieldconvenant kan realiseren. Dat is voor mij dus nog niet duidelijk. Bent u mee in die logica? Ik had immers begrepen na het jongste actualiteitsdebat dat dat de logica was: we wachten op de Raad van State en als het project niet kan, dan sneuvelt het juridisch. Of zegt u dat dat niet zo is? Ik meen daarnet uit een van uw antwoorden te hebben begrepen dat u dan toch nog altijd wilt bekijken hoe u dat brownfieldconvenant kunt realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ook namens onze fractie dank voor de opheldering die u geeft. Ik denk dat het goed is dat dat nu duidelijk is. Op mijn laatste vraag, namelijk of de Vlaamse Regering en uzelf heil zien in een Uplace light, hebt u echter eigenlijk niet geantwoord. Daarom zou ik graag mijn vraag daaromtrent willen herhalen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik kan heel eenvoudig afkloppen wat die twee vragen betreft. Er is geen beslissing van de Vlaamse Regering over wat er gebeurt na de Raad van State, tenzij ik die heb gemist. Ik heb dat in geen enkele beslissing gezien. Ik weet dat dat in het actualiteitsdebat aan bod is gekomen, maar ik houd me aan de beslissingen van de Vlaamse Regering, of beslissingen in het parlement. Voor de rest zegt het brownfieldconvenant dat ik op elk moment moet proberen dat convenant te realiseren. Dat is een verplichting: niet onwettelijke zaken doen, maar bekijken of het kan. Dus, als er een nieuw gegeven is, zal ik opnieuw bekijken of het kan. De conclusie kan dan zijn dat het inderdaad niet kan, of dat het door het zo en zo te veranderen wel kan. Dat zal dan binnen de Vlaamse Regering worden bekeken. De voorwaarde van het brownfieldconvenant, dat door alle partijen gesloten is, is echter dat men de nodige inspanningen moet doen om dat convenant te realiseren. Dat is een inspanningsverbintenis. Op de dag waarop ik beslis niet alle inspanningen te doen, dan voldoe ik niet meer aan wat in het convenant is gezegd. Ik denk dat voor iedereen ook heel duidelijk is dat dat door de andere partijen ook zou kunnen worden aangegrepen. Men zou

kunnen zeggen dat we niet alle moeite hebben gedaan. Dus ik doe alle moeite, en voor de rest houd ik me aan de beslissingen van de Vlaamse Regering.

Ik weet niks van een Uplace light. Ik heb de gesprekken niet gevoerd. Ik heb nog geen verslag gekregen van de voorzitter-onderhandelaar. Hij moet dat trouwens aan de stuurgroep doen, en niet aan mij. Heeft hij ideeën? Ik weet het niet. Ik heb niet Uplace light erin gezet. Hij heeft gesprekken gevoerd om te zien hoe men het brownfieldconvenant kan realiseren. Door iets te wijzigen? Ik weet het niet, want ik heb geen verslag gekregen, en het hoort ook niet dat ik dat in eerste instantie zou krijgen. Dat is aan de stuurgroep, en daarvan heb ik gezegd dat er geen timing is vooropgesteld bij de vraag om eens rond te gaan. Het is aan hem om met de stuurgroep te beslissen om een verslag te maken of iets voor te stellen. Ik weet niet wat hij gaat doen. Het is geen opdracht van ons, dus ik heb daar ook geen zicht op. Hij heeft duidelijk als opdracht het realiseren van het brownfieldconvenant. Ik hoop dat jullie ook begrijpen dat dit is wat er normaal gebeurt, wat altijd gebeurt: bij elk brownfieldconvenant moeten wij onze contractuele verplichting om alle inspanningen te doen om het convenant te realiseren waarmaken. Ik denk dat de voorzitter-onderhandelaar dat hier opnieuw doet, en dat is ook zijn job.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.